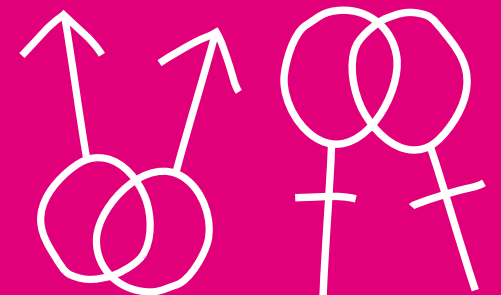

Gewoon homo op de basisschool

**Gewoon homo
op de basisschool**

bert is op bart
mark is op mart
paul is op pim
toon is op pim
alleen jan-ton
is op marjon
nooit gedacht dat dat ook kon

Eric van Os

Colofon

Deze brochure kwam tot stand in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap/directie Emancipatie en is uitgevoerd door het Algemeen Pedagogisch Studiecentrum (APS)

Utrecht 2009

Titel	Gewoon homo op de basisschool
Auteur	Anke Visser, projectleider Gay&School/APS
Vormgeving	Marcom/APS, Marije Koopmans (Vleuten)
Gedicht	uit: <i>Ik was zo'n steentje in jouw schoen</i> , uitgeverij DiVers, Amsterdam
Informatie	www.gayandschool.nl

Inhoud

Introductie	7
Gewoon voor de kinderen?	8
Suggesties onderbouw	9
Suggesties voor midden - en bovenbouw	10
(Voor)lezen	10
Anti-pestprotocol	11
Openheid	12
Relationele vorming	13
Gewoon voor de heteroleerkracht?	14
Suggesties voor de heteroleerkracht	14
Gewoon voor de schoolleiding	17
Suggesties voor de schoolleiding?	17
Gewoon homoouders?	18
Suggesties voor afspraken met homoouders	19
Gewoon homoleerkracht?	21
Suggesties voor de homoleerkracht	22
Gewoon voor het team?	24
Suggestie voor het team: "Spelen met diversiteit"	25
Materiaalproductie	25
Diversiteitskaartjes	26

Introductie

Met het homohuwelijk, lesbisch mee-moederschap en bn-ers die uitkomen voor hun geaardheid, lijkt het alsof er in Nederland geen taboe meer rust op homoseksualiteit.

Maar hoe geaccepteerd voelen homomeesters, lesbojuffen zich op school?

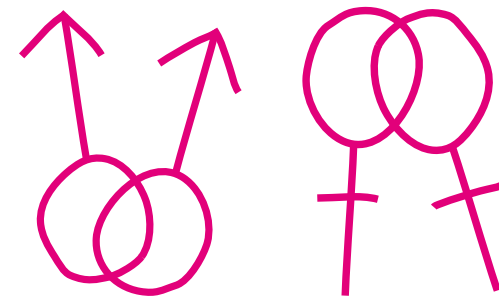
Hoe welkom zijn lesbo- en homo-ouders?

Hoe gewoon zijn kinderen van twee moeders of van twee vaders voor andere kinderen?

Kan een meisje één van de jongens zijn en andersom?

Deze brochure neemt het schoolleven van alle dag als uitgangspunt. En stelt daarbij de vraag "hoe gewoon is homoseksualiteit op de basisschool?";

Elk aspect gaat vergezeld van praktische suggesties om homoseksualiteit gewoon te laten zijn.

Gewoon voor de kinderen?

Kinderen in de eerste klassen van de basisschool denken niet in homo- of hetero-hokjes. Twee jongetjes uit de onderbouw kunnen vol vuur zeggen dat ze later samen gaan trouwen. En datzelfde geldt voor twee meisjes.

Voor jonge kinderen valt er zoveel te ontdekken in de wereld om hen heen, dat zij niet lang stil staan bij de twee vaders of twee moeders van een kind. Misschien is het anders dan bij hen thuis, maar jonge kinderen zijn zo flexibel, die accepteren dat gewoon.

In het boekje "Kleine mensen grote gevoelens" schetst Sanderijn van der Doef de seksuele ontwikkeling van kinderen. Zij beschrijft hierin dat kinderen vanaf 8 jaar zeer gevoelig zijn voor seksespecifiek gedrag: wat doet een échte man, wat doet een échte vrouw.

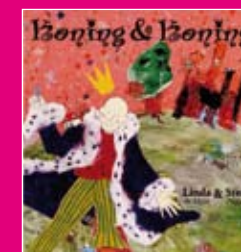
De groepsnorm in groep 5 en 6 is sterk gericht op heteroseksualiteit. Homoseksualiteit zorgt voor verwarring in hun observatie van man-vrouw-rollen. Ook de prepubers in groep 7 en 8 nemen de man-/vrouwrollen uit hun omgeving als uitgangspunt voor hun identiteitsontwikkeling. Om om te gaan met deze verwarring maken sommige kinderen grapjes over homo's en lesbo's.

Suggesties onderbouw

Omdat kinderen in de onderbouw twee vrouwen of twee mannen die van elkaar houden gewoon vinden, kan de leerkracht hierbij aansluiten door niet alleen voorbeelden te geven van een gezin met een papa en een mama, maar ook met twee mama's of met twee papa's. De laatste jaren zijn verschillende prentenboeken verschenen waarin verteld wordt over andere relatievormen dan een heterostel. Marmotvrouwtje El is pas echt gelukkig met een andere vrouwtjes marmot Els. De kroonprins in "Koning en koning", wil niet trouwen met een prinses, maar met een prins en baby-pinguïn Tango wordt vertroeteld door zijn twee pinguïnvaders.

Voor meer titels:

www.gayandschool.nl/G&Sproducten/boekenlijsten

Suggesties voor de midden- en bovenbouw

(Voor)lezen

Het is belangrijk dat leerkrachten een sfeer creëren waarin homoseksualiteit beschouwd wordt als een gewone manier waarop mensen hun seksualiteit kunnen uiten.

Dat kan de leerkracht doen door niet alleen heterovoorbeelden te geven, door voor te lezen of kinderen boeken aan te bieden over homoseksuele meesters of de lesbische moeder van Lena Lijstje.

Net als bij allerlei andere onderwerpen is het de taak van de school om kennis van kinderen te verbreden. Sommige kinderen hebben geen idee dat er andere vormen bestaan dan man-vrouwrelatie, andere kinderen krijgen vooroordelen over homoseksualiteit mee van thuis.

Voor meer titels:

www.gayandschool.nl/G&Sproducten/boekenlijsten

anti-pestprotocol

Dat het gewoon is om homo te zijn, betekent ook dat de leerkracht kinderen die “grapjes” maken over homo’s of lesbo’s, consequent corrigeert. En ingrijpt als een vrienden- of vriendinnenpaar in de klas uitgemaakt wordt voor “homo’s” of “lesbi’s”.

“Wij schelden elkaar niet uit voor homo, lesbi enzo”

Uit: antipestprotocol groep 6

Veel basisscholen kennen een anti-pestprotocol. De school maakt -met de kinderen- regels over omgang met elkaar. Elkaar uitschelden voor “homo”, of blinde homo”, in de klas, op de gang, in de gymzaal of op het plein is niet gewoon en dat moeten alle kinderen weten! Dan wordt er meteen ingegrepen door de leerkracht.

Voor meer informatie: www.pestweb.nl

Mijn moeders vriendin

Het is moeilijk om er mee om te gaan en soms voel ik mij heel naar en raar. Mijn moeder is namelijk lesbisch. Soms vraagt iemand hoe het nou zit met mijn ouders. Dan schaam ik me rot en zeg dat mijn moeders vriendin gewoon bij ons woont. En soms als ze bij mij op school lesbie of homo als scheldwoord gebruiken word ik helemaal stil, maar dan vraagt mijn vriendin wat er is en speel ik weer verder. Maar ondertussen kan ik wel janken. Het stomste is dat ik niet zeker weet of mijn vriendinnen en vrienden het weten. Ik hoop van niet, anders krijg ik van die stomme vragen.....

Een meisje van 12

Uit: Ik moest dit even kwijt, 15 jaar brieven aan VPRO's Villa Achterwerk Amsterdam 2008

Openheid

Leerkrachten met kinderen in de klas die twee vaders of twee moeders hebben, moeten extra verdacht zijn op pesten. Eerlijkheid is vaak de beste strategie, vaak hebben de andere kinderen daar veel respect voor. Het kind vertelt de klas alleen of samen of met de leerkracht, hoe het thuis zit: twee vaders of twee moeders die van het kind houden. Maar ook dat het niet leuk is als andere kinderen schelden met homo of lesbie. Dat doet pijn, want het gaat over jouw vaders of moeders! En dat is vervelend om gepest te worden omdat je twee vader of twee moeders hebt, want daar kun je als kind niets aan doen.

Love
makes a
family

Relationele vorming

Het lespakket Relaties & Seksualiteit van de Rutgers/Nissogroep biedt leerkrachten praktisch materiaal voor het geven van relationele en seksuele vorming. Behalve een algemeen katern is er een katern voor de onderbouw, middenbouw en bovenbouw, en een aanvullend katern voor gebruik in multiculturele klassen. Elk katern bevat lessuggesties over verschillende onderwerpen die te maken hebben met relaties en seksualiteit, aansluitend bij de belevingswereld van kinderen van verschillende leeftijden. In de middenbouw gaat het om een eigen lichaamsbeeld, vriendschap, voortplanting en zwangerschap en de bewustwording van eigen en andermans grenzen. In de bovenbouw is er ook aandacht voor de puberteit, veilig vrijen en grenzen. Het lespakket houdt rekening met verschillende culturen en religies en heeft aandacht voor uiteenlopende leefvormen.

Zie: www.rutgersnisso.nl/basisonderwijs

Gewoon voor de heteroleerkracht?

Om de kinderen te leren dat "homo zijn" gewoon is, betekent dat de leerkracht daar zelf van overtuigd is. Alleen dan kan een leerkracht een sfeer creëren waarin homoseksualiteit beschouwd wordt als een gewone manier waarop mensen hun seksualiteit kunnen uiten. De leerkracht laat in woord en gedrag merken dat hij/zij homoseksualiteit accepteert. Die acceptatie blijkt niet als een leerkracht desgevraagd tegen twee hartsvriendinnen zegt: "Nee meisjes kunnen niet met elkaar trouwen".

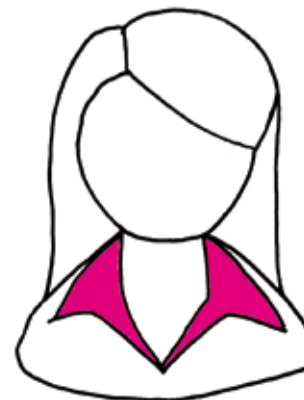
De opvattingen van de leerkracht zijn voor kinderen een belangrijke toets voor wat "normaal is"

Na een enkele opmerking van de leerkracht blijken kinderen moeiteeloos te accepteren dat een jongen of meisje zich niet volgens de sekserol gedraagt: "Noah is een jongen die van meisjesdingen houdt". "Tinder is een gewoon een stoer meisje" of "Sjors speelt met barbies, natuurlijk kunnen jongens ook met barbies spelen"

Suggesties voor de heteroleerkracht

- hoe denk ik zelf over homoseksualiteit?
- vind ik dat homoseksualiteit een onderwerp is om op de basisschool te bespreken?
- wil ik met de kinderen praten over homoseksualiteit (kringsprek, voorlezen, lezen...)?
- ben ik bereid om kinderen te corrigeren als zij zich negatief uitlaten over homoseksualiteit?
- heb ik materiaal voor handen dat ik kan gebruiken om homoseksualiteit te bespreken?
- hoe ga ik om met vrouwelijke jongetjes in mijn groep?
- hoe ga ik om met stoere meiden in mijn groep?
- hoe ga ik om met homo-ouders?
- hoe ga ik om met homoseksuele collega's?

Wat betekenen mijn antwoorden in het kader van "gewoon homo zijn" bij ons op school?

Vraagbaak Seksuele opvoeding - Archief

14 april 2000

Ik ben onderwijzeres en ik wilde u vragen: kun je bij kinderen van de basisschool opmerken of ze homoseksueel zijn? Zo ja, hoe?

Antwoord

De meeste volwassen homoseksuelen zeggen dat ze pas in de puberteit bij zichzelf voor het eerst vermoedens van homoseksuele gevoelens hebben gemerkt. De seksuele identiteit (jezelf heteroseksueel of homoseksueel voelen) ontwikkelt zich namelijk pas echt in de puberteit. Er zijn echter ook volwassenen die zeggen dat ze eigenlijk al heel jong, als kind, wisten dat ze meer voor hetzelfde geslacht voelden.

Zeker weten doe je het nooit

Soms kun je als buitenstaander, bijvoorbeeld als ouder of als leerkracht, bij een bepaald kind wel eens het idee hebben dat het later homoseksueel zou kunnen worden. Bijvoorbeeld bij een 'tomboy-meisje' (jongensachtig meisje) of een feminiem (vrouwelijk) jongetje. Maar zeker weten doe je dat nooit. Dat is ook wat ik altijd aan ouders of leerkrachten zeg die mij de vraag stellen of ik denk dat een bepaald kind later misschien homoseksueel wordt.

Ik noem dus geen signalen

Ik vind het daarom niet juist om bepaalde signalen te noemen waaraan je bij jonge kinderen al zou kunnen zien of ze daarmee later een grotere kans hebben om homoseksueel te worden. Het is daarentegen wel belangrijk als opvoeders een sfeer creëren waarin homoseksualiteit beschouwd wordt als een gewone manier waarop mensen hun seksualiteit kunnen uiten. Bovendien is het belangrijk dat kinderen merken dat het niet uitmaakt of je homo of hetero bent; je vader en moeder blijven even veel van je houden.

Sanderijn van der Doef

Gewoon voor de schoolleiding?

Als schoolleider bent u verantwoordelijk voor de koers van de school en voor de veiligheid van kinderen, personeel en ouders. Dat betekent dat uw school ook een visie heeft op homoseksualiteit.

Suggesties voor de schoolleiding

- hoe denkt de school over homoseksualiteit?
- hoe is dit zichtbaar (personeelsbestand, gedragsregels, antipest-beleid, ruimte voor genderkinderen, lessen relationele vorming, schoolveiligheidsplan....?)
- welke mate van openheid accepteert u van homoseksuele personeelsleden? (naar collega's, naar kinderen, naar ouders, is hun partner welkom op school/bij schoolactiviteiten.....)
- zijn er grenzen aan uw acceptatie als werkgever? (klas aanwezig bij homohuwelijk, personeelslid dat meevaart op de gaypride, personeelslid dat adverteert in gay-contactrubriek....)
- in hoeverre kunnen homoseksuele personeelsleden rekenen op uw steun in geval van negativiteit van de kant van collega's, kinderen, ouders?
- is het gebruikelijk dat leerkrachten in de klas spreken over andere relatievormen dan man-vrouw?
- zijn homo-ouders en hun kinderen bij u op school welkom? (hoe maakt u dat zichtbaar?)
- gaat u aan de slag met de suggesties uit "Gewoon homo op de basisschool?"

Wat betekenen mijn antwoorden in het kader van "gewoon homo zijn" bij ons op school?

Gewoon homoouders?

Bijna iedereen in Nederland weet dat Paul de Leeuw en zijn echtgenoot twee jongetjes hebben geadopteerd. Paul de Leeuw is niet de enige. Veel meer kinderen op de basisschool hebben twee vaders, of twee moeders ook al zijn die minder bekend.

Hoe welkom zijn zij?

Het zal niet voor het laatst zijn dat er een pijnlijke stilte valt op een ouderavond, als een ouder zich voor heeft gesteld als de moeder van Berber en haar buurvrouw zegt : "Ik ben ook de moeder van Berber". Het omgekeerde gebeurt ook, een lacherige sfeer ontstaat omdat Berber twee moeders heeft.

Wat doet de leerkracht in zo'n situatie?

Meelachen, stilvallen.....

Of net als in de klas duidelijk maken dat Nederland allerlei relatievormen kent: een-oudergezinnen, samengestelde gezinnen en gezinnen met twee moeders of twee vaders, net als Paul de Leeuw en zijn echtgenoot. En dat op deze school iedereen welkom is.

Ook wisselt minister Plasterk tijdens een werkbezoek van gedachten met homoseksuele ouders van kinderen op de basisschool.

Een moeder: 'Op de situatie van mijn kind werd aanvankelijk positief gereageerd. In groep één vertelden jaloerse kinderen dat ze ook twee moeders wilden.

De omslag naar een negatieve benadering kwam in de laatste twee klassen.'

Andere ouders knikken bevestigend en vertellen de minister dat dit probleem aandacht verdient.

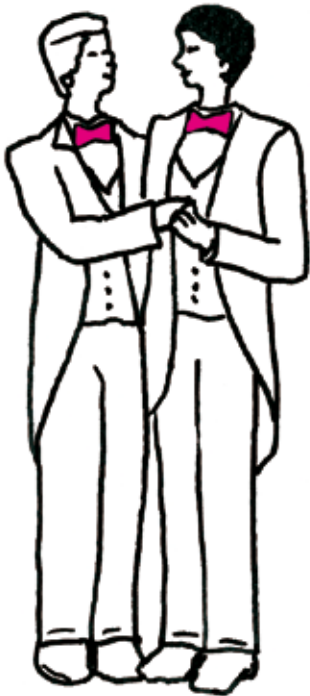
Website Ministerie van OCW, 7 maart 2008

Suggesties voor afspraken met homoouders

- geef informatie: hoe zorgt de school voor veiligheid van kinderen van homoparen? (antipestprotocol enz.)
- geef informatie: hoe zorgt de school voor herkenning voor kinderen van homoparen (in voorbeelden, materialen....)
- hoe willen de ouders zich bij de andere ouders in de klas introduceren? (ouderavond)
- hoe willen ze dat hun thuissituatie bekend is bij de andere kinderen?
- willen ze dat hun kind specifiek iets vertelt in de klas over thuis (alleen, met de leerkracht, de leerkracht..)
- zijn er bij de homo-ouders andere verwachtingen, vragen, voorstellen?
- is de school in staat om deze verwachtingen waar te maken?

Gewoon homoleerkracht?

Kan onderwijspersoneel (op en oop) gewoon homo zijn? Artikel 1 van de Grondwet is daar duidelijk over: "Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan." Ook de Algemene Wet gelijke behandeling spreekt boekdelen: "gelijke behandeling van personen ongeacht hun godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat."

Ze roepen achter mijn rug.

Ik geef les op een basisschool in Amsterdam. De leerlingen komen uit verschillende culturen. Wij houden daar rekening mee. Ik dacht dat onze school tolerant was.

Toen ik met mijn vriend trouwde, werd dat door de lokale televisiezender AT5 uitgezonden. Veel kinderen zagen dat programma. Daarna hoorde ik in school achter mijn rug zeggen: "Meester is met een man getrouwd", "meester is homo" en "vieze homo's". Het begon met een paar kinderen en die stookten de anderen op. Vervelend, maar daar kon ik als meester wel mee omgaan.

Maar je kan als meester zo iets niet in je eentje stoppen. Wat me tegenviel, was dat mijn collega's niet hielpen. Ze zijn denk ik bang dat de moslimouders dan bezwaren maken.

Gelukkig kreeg ik hulp van de schoolbegeleidingsdienst. We willen nu een projectje starten. De leerlingen moeten leren om te gaan met alle verschillen die er zijn. We gaan geen les geven over homoseksualiteit. Het gaat erom kinderen te leren hoe je respectvol omgaat met anderen. Ook met mensen die anders zijn dan jijzelf of je ouders.

Bart (40)

zie: www.gayandschool.nl/ervaringen_personeel

Suggesties voor de homoleerkacht

- Bedenk in hoeverre je openheid wilt geven over je lesbisch zijn/ homoseksualiteit en aan wie (directie, collega's, kinderen, ouders)
- Bedenk in hoeverre je open wilt zijn over je relatievorm en tegenover wie (directie, collega's, kinderen, ouders)
- Als je kiest voor openheid, check in hoeverre je kunt rekenen op de steun van de directie in geval van negativiteit van de kant van kinderen, ouders, collega's

In geval van negativiteit, is de schoolleiding verplicht om een homo-seksueel personeelslid veiligheid te bieden. Dat kan door met de kinderen een project te doen over relaties, over respect voor anderen en andere leefvormen, een antipestproject. Maar ook door de leerkracht in bescherming te nemen en kinderen en ouders aan te spreken op onrespectvolle opmerkingen. De Arbeidsomstandighedenwet schrijft zelfs voor dat onderwijsorganisaties werknemers moeten beschermen tegen 'psychosociale belasting' en dat kunnen ook roddels en pesterijen zijn van leerlingen en ouders.

Voor meer ondersteuning:

www.gayandschool/belangenbehartiging

23 oktober 2007

Niet alleen Theo Thijssen schreef over de gelukkige klas, ook Lachesis, basisschooljuf en de columniste van het AOB-Onderwijsblad. Haar klas is nieuwsgierig naar haar relatie .....

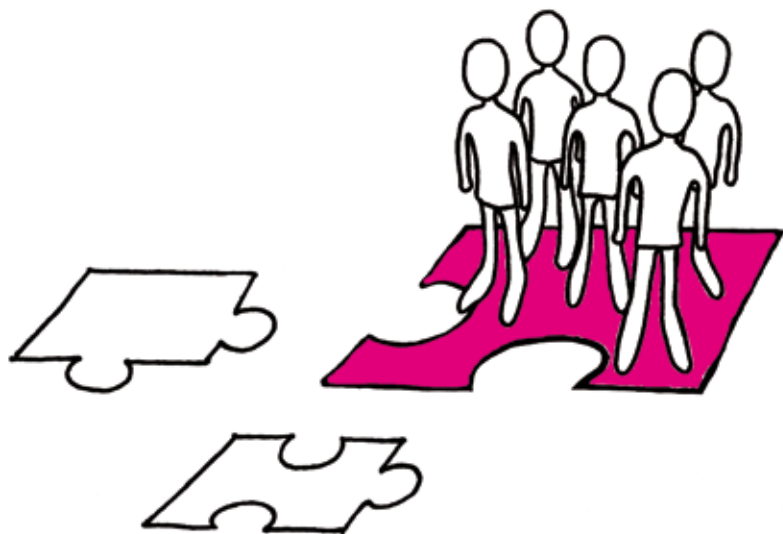
Kringgesprek

Ik heb de lessen gelaten voor wat ze zijn en ben naar buiten gegaan. De meisjes zitten rustig bij elkaar te keuvelen. De jongens voetballen op het veld. Het is heel rustig. Collega Louise voegt zich bij me. Ineens valt een grote schaduw over ons heen. Alle meisjes zijn in een half rondje om ons heen gaan staan. Ze kijken ons zwijgend aan. Daarna kijken ze elkaar zwijgend aan. schutterig ook. Ze aarzelen ergens over. Sommigen hebben zich alweer half omgedraaid. Dan duwt Kirsty Myrthe naar voren. "Vraag het dan.. " Myrthe vat moed. Ze wordt een beetje rood. Ze schraapt haar keel, kijkt haar vriendinnen nog eens aan en begint. "Ja eh.. we wilden wat vragen, maar we weten eigenlijk niet of het wel goed is dat we dat vragen". "Dat zul je pas weten als je het gevraagd hebt" zeg ik, "dus vraag maar gewoon". "Nou eh... we hoorden van de moeder van Linsey dat zij had opgetreden als buikdanseres op een feest van jullie". "Dat klopt. Is dat wat je weten wilde", grijns ik. "Nee", lacht Myrthe. "Ik... wij willen eigenlijk weten of het waar is dat jullie dat feest gaven omdat jullie getrouwd zijn ... samen?" "Ja, dat klopt ook", zegt Louise. "Het is dus geen geheim?" "Welnee". Ze stormen allemaal tegelijk naar voren. "Was het leuk? Wat hadden jullie aan? Wie traden er nog meer op? Gaan we het ook in de klas vieren?" "Stop", roept Kristy, "eerst feliciteren allemaal". Ze dirigeert haar vriendinnen in een rij. Iedereen geeft ons plechtig een hand. "Zo, en nu vertellen", zegt Myrthe.

Kijk ook op: www.aob.nl

Gewoon voor het team?

Een basisschool waar homo-zijn gewoon is, bereidt zich voor op alledaagse situaties waarin dit “gewoon homo-zijn” wordt uitgedragen. Om daar bewust van te worden heeft het APS een set diversiteitskaartjes voor het spel Gedragen mini gemaakt, deze zijn te vinden op pagina 26 en 27. De situaties beschrijven alledaagse gebeurtenissen. De vraag aan het team is: hoe gaan wij daar mee om?

Suggestie voor het team: “Spelen met Diversiteit”

Opstelling: Het spel wordt gespeeld in groepen van maximaal acht personen. De groepen zitten rondom tafels in een centrale ruimte. Iedere groep beschikt over een eigen spelset.

Tijdsduur: minimaal 1,5 uur.

OPBRENGST: oriëntatie, bewustwording, gedragslijn

- a. De kaartjes worden blind in het midden op tafel gelegd; de spelers zitten er omheen.
- b. Speler A neemt een kaartje van de stapel.
- c. Speler A leest het kaartje hardop voor.
- d. De groep rond de tafel bespreekt hoe met een dergelijke situatie op de eigen school is/ wordt omgegaan; welke gedragslijn in de toekomst wenselijk is.
- e. Speler A noteert de uitkomst van deze situatiebespreking en met name de gewenste gedragslijn.
- f. De stappen a tot en met e worden steeds herhaald met een nieuwe speler.

De bijeenkomst wordt afgesloten met een rapportage uit de (verschillende) groep(en).

De schoolleiding/een werkgroep stelt op basis van het groepswerk gedragsregels op.

Materiaalproductie

Tip: gebruik het dikste papier dat uw (kleuren)printer toelaat!

U kunt de kaartjes het beste kopiëren op stevig papier. Dit verlengt de levensduur van de kaartjes.

Diversiteitskaartjes

De meisjes in de klas willen alles weten van de trouwerij van hun juf met een andere juf, die ook op school werkt.

In het kringgesprek vissen de kinderen met wie de meester op zaterdag boodschappen doet. Heeft hij nou een vriend of een vriendin?

De meester heeft zijn klas verteld dat hij meedoet met de GayPride.

Een jongetje dat zich een meisje voelt, komt ineens in meisjeskleren naar school.

Een kind wordt door andere kinderen uitgemaakt voor "travestiet".

Een meisje dat zich stoer kleedt en gedraagt mag ineens niet meer meedoen met jongens: "Ze is toch een meisje, ze krijgt borsten".

Een ouder belt verontrust op nadat in de klas homoseksualiteit ter sprake is gekomen "Wij bepalen zelf wel of onze kinderen daar iets over vertellen".

Op een ouderavond stelt een vader zich voor als één van de twee vaders van Liam, daarna valt een lange stilte.....

'Zijn er op deze school ook boeken waar ons kind zich mee kan identificeren?' vraagt een lesbische moeder zich af. "Of gaat het alleen maar over heterogezinnen?"

U kunt de klok erop gelijk zetten als u bij een bepaalde collega in de personeelskamer aanschuift: 'Ken je die al van die twee homo's die.....'.

Een groepje kinderen verspreidt via msn geruchten over een klasgenoot: 'Wist je dat Sam een homo is.....'

Een lesbische personeelslid vertelt, dat zij samen met haar vriendin een kind wil krijgen. Een collega reageert daarop met: 'Dat is pure kindermishandeling'.

Op het plein schelden kinderen elkaar uit voor 'homo'.

Tegen twee meisjes die veel samen zijn, zegt een klasgenootjes "Jullie zijn lesbies".

Een groepje leerlingen verspreidt via msn geruchten over een personeelslid: 'Wist je dat meester Henk een homo is.....'

Op de personeelsvergadering wordt de vraag gesteld of het wel verstandig is om aandacht te besteden aan homoseksualiteit op school met al die gelovige kinderen.

Op een personeelsfeest dansen twee homoseksuele collega's innig met elkaar.

Een personeelslid dat voor zijn homoseksualiteit uitkomt draagt een t-shirt met 'Proud to be gay'

Een schoolleider vindt een briefje op de deur van de directiekamer "Kom uit de kast".

Een homoseksuele collega vraagt de contactpersoon of deze bij voorlichting aan de klassen ook voorbeelden geeft van homoseksuele pesterijen?

Als een moeder op een ouderavond vertelt dat ze samen met haar vriendin twee kinderen heeft, reageert een vader met een keihard: He?.....

Een collega verzucht: "Moet dat nou al die aandacht voor homoseksualiteit, ik etaleer mijn hetero-sexleven toch ook niet?"

Eigen situatie:

"Twee jongetjes geven elkaar op het schoolplein een kusje. Zegt een ander kind: jullie zijn homo.

